

Grøn Guide Gentofte
2011-2012

Årsberetning

Grøn Guide Gentofte 2011

Styregruppen og Foreningen Grøn Guide Gentofte

Bag den Grønne Guide står Foreningen Grøn Guide Gentofte. Foreningen, som blev stiftet i 2000, består af enkeltpersoner samt repræsentanter fra foreninger i Gentofte Kommune, der ønsker at fremme en bæredygtig udvikling i kommunen. Foreningen vælger den styregruppe, der afstikker rammerne for den grønne guides arbejde.

På generalforsamlingen i 2011 blev Jægerforbundet valgt ind i styregruppen. Denne består herefter af repræsentanter fra følgende 7 foreninger/organisationer: Gentofte Børnevenner, Danmarks Naturfredningsforenings Lokalafdeling i Gentofte, Dansk Cyklist Forbunds Lokalafdeling i Gentofte, Miljøbevægelsen NOAH, Friluftsrådet; Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd i Gentofte samt Jægerforbundet. Gentofte Kommunes Natur og Miljøchef samt Gentofte Kommunes Agenda 21-koordinator deltager begge som observatører i styregruppen.

Sammenfatning af årets arbejde

Grundlaget for årets arbejde er den årsplan, der blev vedtaget på styregruppemødet i december 2010. Flere projekter og aktiviteter er gentagelser fra tidligere år; f.eks. deltagelse i Gentofte kulturdage, energibesøg i daginstitutioner, skoleprojektet Den Grønne Karavane med flere. Af nye projekter i 2011 kan nævnes læringsforløb om Natur, miljø og klima, som er gennemført i samarbejde med Gentofte Børnevenner og med økonomisk støtte fra Friluftsrådet.

Naturarrangementer

I 2011 har Grøn Guide arrangeret eller været medarrangør af følgende ture og aktiviteter:

- **DN's jubilæum**

DN Gentofte markerede foreningens 100 års jubilæum med et arrangement på Staunings plæne den 7. maj. Her var forskellige foreninger repræsenteret med stande og der var taler af borgmester Hans Toft og DN's præsident Else Marie Bischoff. Grøn Guide deltog med en stand, der satte fokus på vand som ressource og på vand i haven som grundlag for en øget biodiversitet. Blandt de medbragte materialer var Haveselskabets særtryk af artikel: Genbrug dit regnvand, blade fra Praktisk økologi, et vandfald drevet af solceller med mere.

- **Cykeltur under Gentofte Kulturdage**

I samarbejde med DN Gentofte arrangerede Grøn Guide under Gentofte Kulturdage en oplevelsestur på cykel: **Natur og kultur på Skovruten**. Der var 25 deltagere i turen. På turen blev det nye forløb for Skovruten afprøvet. Ændringen betyder at Skovruten nu starter ved Femvejen og løber gennem Bernstorff Slotshave. Under turen blev der fortalt om udvalgte kulturelle seværdigheder, parkanlæg og naturområder. Flere af deltagerne gav udtryk for at de fandt koblingen mellem natur- og kulturformidling "spændende". Turen bød på nye indtryk for flere deltagere, der ikke tidligere havde besøgt flere af de grønne lokaliteter.

- **Vilde planter i Nymosen**

I samarbejde med Park og Vej arrangerede Grøn Guide i juni en tur i Nymosen for Gentofte Sogns Grundejerforening med fokus på områdets vilde planter. Området domineres af en stor opvækst af næringskrævende og konkurrencedygtige arter, men hist og her vokser enkelte eksemplarer af planter, der begünstiges af lysåbne og næringsfattige forhold. Under turen fortalte Grøn Guide om planterne. Turen blev afsluttet i et lidt afsides område af mosen, hvor en borger gennem en årrække har udført en frivillig plejeindsats. Resultatet har været at balancen mellem planterne er rykket til fordel for de sjældnere arter,

Grøn Guide Gentofte
22-99-1274-22

herunder flere gøgeurter (orkideer) . Borgeren fortalte om plejen og fremviste de forskellige arter af gøgeurt. Området med de talrige gøgeurt i blomst var i skarp kontrast til resten af Nymosen og en dejlig og overraskende oplevelse.

- **Mostpresning i Bernstorffs Slotshave**
DN's Naturens Dag havde i år **kysten** som tema. Inden temaet blev meldt ud, havde Grøn Guide indgået en aftale med personalet fra Bernstorff Slotshave om at samarbejde om et arrangement med mostpresning i forbindelse med Naturens Dag. Mange borgere havde vist interesse for et lignende arrangement i 2010 og et samarbejde med personalet fra Bernstorff Slotshave betød at arrangementet kunne gennemføres i større skala. Med de i alt fire mostpressere var der rigtig gode muligheder for de fremmødte for at forvandle de medbragte æbler til most. Vejret var fint og interessen for at deltage var stor; der kom i alt 150 gæster til dette arrangement.

Daginstitutioner

- **Læringsforløb for storbørnsgrupper**

Daginstitutioner har vist stor interesse for at deltage i det læringsforløb om natur, miljø og klima, som Grøn Guide i 2011 har udbudt i samarbejde med Gentofte Børnevenner. Forløbet har omfattet fem temaer: Havens dyre- og planteliv; vand og vandets kredsløb; energi og klima ; friluftsliv samt affald og kredsløb. De 15 annoncerede temadage, der alle fandt sted i villahaven hos GBV, blev hurtigt afsat. Et besøgssted i nærområdet, miljøemner i børnehøjde samt det, at forløbet tilgodeser et behov i institutionerne for aktiviteter målrettet de større børn, er blandt de mulige forklaringer på forløbets succes. En medarbejder fra Natur og Miljø, en praktikant samt en frivillig har på skift hjulpet til under besøgene og bidraget til at skabe nogle gode rammer.

- **Energibesøg i daginstitutioner**

Projektet Energibesøg i daginstitutioner indgår som et Grøn Guide projekt i Gentofte Kommunes tværgående agenda samarbejde (2010 og 2011). I 2011 har 15 daginstitutioner i kommunen fået besøg. Et besøg omfatter en gennemgang af de muligheder der er for - gennem nemme tekniske løsninger og/eller ændringer af adfærd - at spare på forbruget af el, vand og varme.

I forbindelse med besøget uddeles folderen Klimaråd til daginstitutioner, (kan downloades på Grøn Guides hjemmeside.). Efter besøget har de fleste institutioner tilsendt en kort opsummering af besøget. Indsatsen ligger i forlængelse af Klimakommuneaftalen, indgået mellem DN og Gentofte Kommune i 2009 .

Skoler

- **Den Grønne Karavane**

I 2011 var Den Grønne Karavane igen på farten med sit særlige koncept for miljøundervisning. Efter en rigtig god start på Tjørnegårdsskolen i Gentofte gik turen videre til skoler i Gladsaxe, Allerød og Furesø

Grøn Guide Gentofte
2010-2011

Kommune. Det er fire grønne guider der samarbejder om Den Grønne Karavane. Skolebesøgene er ”toppen af isbjerget”, idet der ligger et stort arbejde forud bl.a. med fondsansøgninger samt videreudvikling af undervisningsdelen. I 2011 er det bl.a. aktiviteterne i planteværkstedet der er ændret med nye indendørs aktiviteter (fremstilling af en lukket biosfære samt formering af planter vha. stiklinger). Derudover er Miljøjagten, hvor eleverne undersøger skolens miljø, blevet ændret radikalt. Igen i år har vi rundt om på skolerne oplevet nogle glade elever, der har arbejdet rigtig godt med konceptet og nogle skoler, der efterfølgende arbejder videre med skolens miljøforhold.

Borgerhenvendelser

Borgerhenvendelser har i 2010 især drejet sig om udlånsordninger (mostpresse, sparometer samt udstyr til papirfremstilling). Flere henvendelser har drejet sig om at få tilsendt den reviderede udgave af cykelrutehæftet. Derudover har der været forespørgsler om bjørneklobekæmpelse, affaldsordninger og kompostering. GG har været i dialog med en boligforening i Vangede om ny type vandspareudstyr, udviklet med henblik på at reducere bakterievækst (herunder legionella). Flere henvendelser kommer fra foreninger og forvaltere: Grundejerforening (med opfordring om at guide på tur i Nymosen); Bernstorffs Slotshave, (om feedback på plancher om insekthoteller), Frivillighedscenter (om hjælp til børneaktiviteter på frivillighedsdagen).

Bibliotek

Samarbejdet med biblioteket har i 2011 haft hovedvægt på aktiviteter på børnefamiliedage. Der har været holdt en planteday, med fremstilling af kredsløbsmodeller – 4 arrangementer med fremstilling af juledekorationer af naturens materialer- et arrangement på Vandets dag i samarbejde med Nordvand og Natur og Miljø samt to foredrag om miljømærker for mødregrupper, med uddeling af varepøver fra Miljømærkesekretariatet.

Revideret udgave af cykelturshæfte

I efteråret 2011 udkom den 2. udgave af hæftet ”Cykelture med Grøn Guide i Gentofte”. Hæftet adskiller sig fra den første udgave af hæftet (fra 2008) ved at indeholde et større kort med flere stednavne samt ved at teksten flere steder er blevet opdateret med nye oplysninger. Revideringen af kort og tekst er sket i samarbejde med Park og Vej og på baggrund af input og forslag fra enkeltpersoner og foreninger. Grethe Leth- Espensen fra styregruppen har bistået med korrekturlæsning. Genoptrykket er finansieret af følgende afdelinger i Gentofte kommune; Natur og Miljø, Park og Vej, Børn, Unge og fritid samt Social & Sundhed. Hæftet er blevet omdelt til biblioteker og Kommuneservice, hvor det kan afhentes. Derudover kan det fås gennem Grøn Guide. Der er i december givet tilsagn fra Park og Vej om at den mangelfulde skiltning af ruterne, vil blive udbedret i første halvdel 2012.

Det tværgående agenda 21 arbejde

I 2011 har Grøn Guide deltaget i aktiviteterne i Det tværgående agenda team i Gentofte Kommune, med undtagelse af den fælles tematur. Projektet **Energibesøg i daginstitutioner** indgår som Grøn Guide projekt i handleplanen for 2011 (se beskrivelsen ovenfor). Derudover har Grøn Guide bidraget i planlægningen og gennemførelsen af følgende projekter i handleplanen 2010:

- **Ren By 2011**

Ren By arrangeres i samarbejde mellem Park og Vej, Danmarks Naturfredningsforening og Grøn Guide. Flere daginstitutioner og skoler i Gentofte var i på banen med aktiviteter i løbet af den uge arrangementet finder sted (uge 13). Park og Vej havde fremstillet en trækvogn med mulighed for kildesortering af det indsamlede affald. Grøn

Grøn Guide Gentofte
2011-2012

Guide lavede skilte til vognen og bidrog med at formidle tilbud om lån af trækvogn til daginstitutioner. Institutionerne udnyttede de pædagogiske muligheder i trækvognen og brugte denne i en læring om affald og kildesortering. Der kom meget begejstrede tilbagemeldinger og konstruktive forslag til hvordan trækvognen kan forbedres gennem mindre justeringer. På affaldsindsamlingsdagen blev der sat fint punktum for ugen med ca. 80 deltagende borgere ved de tre indsamlingssteder og besøg ved Gentofte Sø af miljøminister Karen Ellemann samt formand for Teknik og Miljøudvalget Lisbeth Winther.

- **Vandets Dag**

I forbindelse med den fælleskampagne for rent drikkevand – pesticidkampagne - , som Nordvand deltager i, arrangerede Grøn Guide og Natur og Miljø på kampagnens eventdag , den 26. marts, en stand ved Hovedbiblioteket med oplysning om beskyttelse af grundvand, vandbesparelser med videre. På standen kunne gæsterne hente et eksemplar af folderen ”Luk op for livet i din have” (udarbejdet af grønne guider) om de mange fordele ved en giftfri have og med forslag til bekæmpelse af ukrudt og skadedyr uden brug af gift. Derudover var der materialer fra Nordvand, herunder drikkevandsdunke. Børnene kunne lave små urtepotter og så frø af sommerblomster.

- **Grønt Regnskab**

Grøn Guide har bidraget med tekster til Gentofte Kommunes Grønne Regnskab for 2010. Der blev stillet 2 sider til rådighed i regnskabet til Grøn Guide.

- **Klimambassadør skoler og daginstitutioner**

Grøn Guide indgår i arrangørgruppen for projektet Klimaambassadører i skoler og daginstitutioner, der blev startet op i 2011 med Børn, Unge og Fritid som tovholder. Øvrige deltager er klimakoordinatoren og GE. Formålet er at motivere flere ansatte i kommunens daginstitutioner og skoler til at udvikle og igangsætte nye klima tiltag i form af energibesparende løsninger samt andre bæredygtige tiltag i deres skole/institution. Derudover at styrke den indsats på området, der allerede foregår. En vigtig opgave for klimaambassadørerne er at skabe opmærksomhed og synergi om klimainsatsen i deres skole/institution. Opgaven for arrangørgruppen har i 2011 bestået i at samle et netværk af motiverede ansøgere, samt at skabe et godt afsæt for dialog og erfaringsudveksling i netværket gennem møder med vidensdeling, temadage og udflugter. I 2011 har der været afholdt to netværksmøder, det sidste med affald som tema.

- **Klimaambassadør frivillige**

Grøn Guide indgår i arrangørgruppen for projektet med frivillige Klimaambassadører, , der blev startet op i 2011 med klimakoordinatoren som tovholder. Øvrige deltagere er Børn, Unge og Fritid samt GE. Indsatsen i 2011 har især bestået i at finde frem til foreninger og netværk med interesse, ressourcer og muligheder for at samarbejde. Projektet er foreløbig afgrænset til bydelen Vangede. I øjeblikket arbejdes der med at bygge videre på kontakterne til netværk for flygtninge (gennem netværkshuset på Ericavej), og DUI – Leg og Virke , Vangede afd... Klimakoordinatoren og Grøn Guide holdt i november oplæg i netværkshuset for husets brugere. Oplægget handlede om mulighederne for at spare på el , varme , vand gennem nemme tekniske løsninger og ændret adfærd. 15 interesserede deltagere deltog i mødet, denne gruppe vil i første omgang kunne være ambassadører i egne familier og nabolnetværk. I 2012 arbejder vi videre med at skabe kontakt til mulige ambassadører og med at udvikle en konkret og overkommelig opgave for ambassadørerne. GG har lavet udkast til en folder med forslag til borgerne om besparelser på el, vand og varme, som de kommende ambassadører vil kunne tage med ud. Kommunikation i Gentofte Kommune har tilbudt at hjælpe med den grafiske opsætning af denne folder.

Andre opgaver

- **Gentofte natten**

Grøn Guide deltog i Gentofte Børnevenners arrangement under Gentofte natten, hvor der var en række forskellige aktiviteter for børn i villahaven. Grøn Guide stod for en aktivitet hvor børnene lavede vindmøller af genbrugsmaterialer.

- **Borgermøde om ny affaldsordning**

På et borgermøde om et nyt affaldssystem i Gentofte deltog Grøn Guide med en stand med information om kompostering. Standen omfattede en udstilling af lukkede kompostbeholdere samt udstyr til frasortering /opbevaring af det grønne køkkenaffald i køkkenet. Derudover kunne gæsterne på standen se forskellige stadier af kompost. Mange borgere var interesserede i at høre om mulighederne for at hjemmekompostere det grønne køkkenaffald og det finere haveaffald. Foto Sunniva Pedersen-Reng.

Praktikanter

I 2011 har der været to praktikanter tilknyttet Grøn Guide projektet; en biolog samt en 8. klasses elev, der blandt andet var en stor hjælp i forbindelse med temadagene i læringsforløbet om natur, miljø og klima.